

Izbija vsak četrti
ob 4. uri popoldne
Rekopi se ne vra-
šajo. Ne frankovana
pisma se ne spre-
jemajo.

Cena lista znaša
za celo leto 4 krone,
za pol leta 2 krone.
Za manj premožne
za celo leto 3 krone,
za pol leta 1 1/2.
Za tiskanje je cena
lista 5 K, za druge
delo lahen Avstrije
K.

Rekopis sprejema
"Narodna Tiskarna"
v Gorici, ulica Vel-
javarini št. 9.

Naročnino in na-
znanila sprejema
upravnništvo, Gorica
Semeniška ulica št.
16. Posamezne šte-
vilke se prodajajo v
tobakarnah v Šolski
ulici, Nunski ulici, na
Josip Verdievem te-
kališču nasproti me-
stnem vrtu, pri Vac-
lavu Baumgartl v
Korenjski ulici in na
Korenjskem bregu
(Riva Corno) št. 14.
po 8 vin.

Oglaš in poslanice
se računajo po peti
stah in sicer: če
se tiska enkrat 14 v.,
dvakrat 12 v., tri-
krat 10 v. Večkrat
po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič) v Gorici.

SLOVENCİ SVOJEMU VLADARJU.

Dne 2. decembra t. l. bo praznovala z drugimi avstrijskimi narodi tudi Slovenija šestdesetletnico slavnega vladanja Njega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. Šestdeset let drži že naš cesar slavno vladarsko žezlo nad avstrijskimi narodi. Vsikdar je to žezlo dvigal za pravičnost in mir. To smo občutili tudi mi Slovenci in drugi avstrijski Slovani, katerim je navzlic največjim zaprekam od strani drugih narodnosti pripomogel do enakopravnosti, čeprav se moramo boriti še z največjimi težavami. Ko bodo te težave premagane in bo dobila enakopravnost povsod svojo moč, zavladal bo mir mej vsemi avstrijskimi narodi. Po pravici se torej klanjamo Slovenci in drugi avstrijski narodje svojemu vladarju spominjajoč se s hvaležnostjo Njegovega šešdesetletnega delovanja in vladanja.

Cesar Franc Jožef I. se je rodil dne 18. avgusta 1830 v Schönbrunu na Dunaju. Oče mu je bil nadvojvoda Franc Karol, mati pa Sofija, hči bavarskega kralja Maksa. V mladosti je imel dobro, krščansko vzgojo, ki ga je vsposobila za vladarstvo. Mej učitelji mu je bil tudi sloveči kardinal Rauscher. Čeprav ni bil cesarjev sin, Ga je verdar Božja previdnost že zgoraj izbrala za avstrijskega vladarja. Cesar Ferdinand I. se je namreč v burnem letu 1848 odpovedal vladarstvu. Ko se je prestolu odpovedal še oče našega cesarja nadvojvoda Franc Karol, poprijel je za habsburško slavno žezlo komaj 18 letni Franc Jožef. To se je zgodilo dne 2. decembra 1848 v Olomucu, kamor se je bila cesarska rodbina radi varnosti umaknila z Dunaja. Božja previdnost, ki nikoli se ne moti, je dala avstrijskim narodom v najvišarnejšem času dobrega in izurjenega vladarja, ki vlada pravično in modro že šestdeseto leto.

Ob tej veliki in izredni jubilejni slavnosti se morajo vsi avstrijski narodje kot hvaležni in udani sinovi spomniti, koliko težav in britkosti je pretrpel naš dobri in pravični cesar v tej dolgi šestdesetletni dobi. Že prvo leto Njegovega vladanja je bilo viharo. Imeli smo takrat upor na Ogerskem in Laškem, kjer se je prelivala kri. Posrečilo se je sicer slavnemu vojskovodji Radeckemu, da je dvakrat uporne Italijane premagal in sicer dne 25. julija 1848 pri Custozzi in dne 23. marca 1849 pri Novari, Ogrje pa so ukrotile še le l. 1849 ruske čete. Strašno je bilo za Avstrijo tudi l. 1859, ko je naša vojska bila premagana pri Magenti in pri Solferinu v Italiji, ter smo izgubili laške dežele. Še hujše so zadele Avstrijo in cesarja velike izgube na severu v vojski proti Prusiji l. 1866. Nič manj nevarni za Avstrijo niso bili notranji boji in upori. Največ nemirov in notranjih bojev so povzročili Ogrje.

In koliko britkosti in nesreč je pretrpel naš mili cesar v cesarski rodbini! Sam je bil na Dunaju zavratno napaden, Njegovega brata Maksimilijana so ustrelili v Meksiki dne 19. junija 1867, nesrečno je umrl njegov jedin sin in prestolonaslednik Rudolf dne 30. jan. 1889 in umorjena je bila soproga cesarica Elizabeta dne 10. sept. 1898.

Res, veliko je trpel naš cesar v 60 letih Svojega vladanja. Prenašal pa je vse z junaško potrpežljivostjo. Njegov plemeniti duh je ostal miren. Navzlic vsem udarcem ni omagal, ampak neumorno deloval za srečo in svobodo avstrijskih narodov. Dal jim je l. 1867. ustavo, katera zagotavlja v temeljnih zakonih narodom in posameznim državljanom enakopravnost. Na te temeljne zakone se vsaki dan sklicujemo zatirani Slovenci, ko zahtevamo svojemu jeziku pravic v šolah in v uradih. Žal, da se je morala takrat radi timoglavosti Ogrje država razdeliti v dve državni polovici z dvema državnima zboroma. L. 1907 je cesar potrdil postavo o splošni in enaki volilni pravici. Na Njegovo željo se pripravlja postava o ljudskem zavarovanju za bolezen, nezgode, onemoglost in starost in sicer v takšnem obsegu, v kakršnem ne obstoja v nobeni državi.

Tudi katoliški cerkvi je naš cesar izkazoval ljubezen in naklonjenost. Že l. 1855 je sklenil s sv. Stolico posebno pogodbo — konkordat, ki je bil za katoličane ugoden. Rimski papeži Pij IX., Leon XIII. in Pij X. so se ob raznih prilikah spominjali našega cesarja in mu pošiljali apostolski blagoslov.

1848

1908

Kot veren katoličan izpolnjuje vse verske dolžnosti natančno. Ob petdesetletnici razglasenja brezmadežnega Spočetja l. 1904 je vpričo cesarske rodbine in dvora, vpričo ministrov in dostojastvenikov, vpričo neštetihih katoliških društev pred kipom Brezmadežne, ki je na dvoru na Dunaju, posvetil sebe, svoje in vse cesarstvo Mariji Devici. Ko so se Mu dne 26. novembra t. l. poklonili avstrijski škofje, naglašal je nujno potrebo vere kot edine opore za obstoj in vladu države. Javno je zatrjeval, da je in hoče ostati zvest sin cerkve in vere. Povdarjal je, da je v premnogih nesrečah in britkostih edino v veri imel tolažbo. Obljubil je vso pomoč cerkvi.

In koliko se je dobrega storilo po cesarjevem prizadevanju v šestdesetletni dobi v naši Avstriji v pomoč ljudstvu! Postavilo se je brez števila prekornih naprav in zavodov. Naš modri in pravični cesar je pri vseh dobrotah napravah sodeloval in navduševal. Reveži, bolniki, nesrečni in onemogli so imeli v Njem svojega dobrotnika. Ni ga zaveda ali društva, kateremu ne bi bil naš cesar pomagal.

S kratka: Naš cesar je deloval vsikdar za srečo, mir in blagostanje svojega ljudstva na temelju pravičnosti. Na Njem občudujemo pred vsem strogo pravičnost do vseh. V tem je dajal vsem narodom prelep zgled. Zato pa se načelo pravičnosti po Njemovem zgledu čedalje bolj vdejavuje med raznimi narodnostmi. Ko bo pravičnost zavladovala po celi Avstriji, kakor želi naš cesar, zavladoval bo mir, ponehali bodo notranji boji in konec bo krivicam.

Pravičnost habsburške vladarske hiše daje vsem avstrijskim narodom upanje v boljšo bodočnost. To upanje imamo tudi mi zatirani Slovenci! Čeprav se nam gode krivice od strani drugih narodnosti, vendar vztrajamo v neomejeni zvestobi do Njega Veličanstva in se trdno oklepamo habsburškega žezla, ker se zanašamo na pravičnost habsburških vladarjev. Pod tem slavnim žezlom bo zasijalo solnce boljše bodočnosti tudi slovenskemu narodu. Goriški Slovenci postavljajo v proslavo tega veselega dogodka spomenika „Slovensko sirotišče“ in „Simon Gregorčičev Dom“, ki bosta še pozni rodovom pričala o zvestobi slovenskega ljudstva do vladarjeve hiše.

Te misli nas navdajajo, ko praznujemo šestdesetletnico slavne vlade cesarja Franca Jožefa I. S takim odkritosrčnim avstrijskim domoljubjem in polni upanja v bodočnost naše narodnosti stopamo z drugimi narodi pred prestol ljubljene vladarja in kličemo:

Bog ohrani, Bog obvari nam Cesarja, Avstrijo!

Politični pregled.

Slavnostna seja poslanske zbornice se je vrnila v soboto. Predsednik dr. Weiskirchner se je v izbranih besedah spominjal cesarjevega jubileja. Potem je zbornica dovolila, da se predsestvo pokloni cesarju v imenu zbornice in mu čestita k jubileju.

Poklonstvene deputacije duhovščine pri cesarju.

V četrtek je cesar sprejel mnogoštevilno poklonstveno deputacijo avstrijskih škofov. Kardinal Graša je v krasnem govoru povdarjal izredno slovesnost, naglašal vladarjevo vero in neomahljivo zaupanje v božjo previdnost tudi v največjih bridkostih in se zahvalil za neštevilna dela krščanskega usmiljenja. Ginjen je vladar odgovoril. Naglašal je nujno potrebo vere kot edino oporo za obstoj in vladu države. Javno je zatrjeval, da je in hoče ostati zvest sin cerkve in vere. Povdarjal je, da je v premnogih nesrečah in bridkostih edino v veri za-

jemal tolažbo. Obljubil je, naj se cerkev vedno zanaša na pravno moč države.

Združitev Jugoslovanov.

Oba jugoslovanska kluba sta imela v sredo daljše posvetovanje o zblizanju med obema kluboma. V „Zvezi južnih Slovanov“ so vsi poslanci, tako Slovenci, kakor Hrvati, izjavili, da je pod gotovimi predpogoji želeti in tudi mogoče skupno delovanje obeh parlamentarnih organizacij. V „Slovenskem klubu“ je poslanec dr. Šušteršič predlagal, naj se pošljejo jugoslovanski zvezi konkretni predlogi glede zblizanja. Po daljši debati se je ta predlog sprejel ter se sklenilo, v principu glasovati za taktično združitev obeh klubov.

Pri tem se je vsestransko naglašalo, da združitev nikakor nima namena priporiti si jugoslovanskega ministra ter tudi ni v zvezi s septembarskimi dogodki v Ljubljani, temuč se je „Slovenski klub“ odločil za združitev z ozirom na splošni notranji in zunanji politični položaj. Položaj zahteva, da zavzema vse avstrijsko jugoslovanstvo v parlamentu utrjeno stališče. Pri teh pogajanjih sta oba kluba enoglasno izjavila, da je kandidat Jugoslovanov za podpredsednika v parlamentu poslanec Pogačnik.

Avtonomija obeh klubov se kaže v obeh predsednikih. „Narodna zveza“ bo štela 37 poslancev. „Slovenski klub“ je izvolil soglasno za načelnika dr. Šušteršiča, za namestnika dr. Korošca.

Darovi.

Jubilejni darovi za „Slovensko sirotišče“:

P. n. gg.: Jakob Gorkič iz Vrtojbe 2 K; omizje v Lokovcu 10 K; Josip Štrancar, župnik v Rihemberku na račun ustanovnine 20 K; Janez Rojec, župnik v Mirnu na račun ustanovnine 20 K; Josip Pavlica, župan v Rihemberku 2 K; občina Štanjel pristopila kot ustanovnica z 200 K; v veseli družbi zbrani povodom svatbe pri g. I. Sokol-u na Ljubuškem nabrali 8 K; mladenič izpod Čavna 18 let star daruje 10 K namesto za fantovščino; Devetak Ivan, Renče 51, 20 v; na ženitnini pri gospodu Josipu Stepančič Lipa-Temnica ob priliki poroke njegove hčerke Viktorije z g. Vincencijem Trampuž iz Temnice se je nabralo 9 K 09 v; Benedikt Lutman Št. Andrež 40 v; Germek Franc, Gabrovica 30 vin.; Pavlin Edvard, trgovec 1 K; gospa Ant. Hrovatin 20 K; Judita Spacapan, krčmarica 1 K; I. Jenko, sluga na Montu 50 v; Ana Košuta, zasebnica 2 K; Cej Josip, Savnica 25 v; Frančišek Kosovelj, Zagorje 10 v; Josip Kosovelj, Zagorje 10 v; Cotič Josip, Vrh 20 vin. —

Bog poplačaj vsem stotero! Vse v boljšo bodočnost slovenskega naroda pod slavno vladu Njega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I.

Za „Alojzijevišče“: Veleč. g. Frančišek Razpet, župnik Idrija ob Bači 10 K; na ženitnini pri gosp. Josipu Stepančič Lipa-Temnica ob priliki poroke njegove hčerke Viktorije z g. Vincencijem Trampuž iz Temnice se je nabralo 9 K 9 vin. —

Novice.

Veselica »Slovenskega sirotišča« v proslavo 60-letnice Njega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. ne bo dne 6., ampak še-le dne 20. t. m.

Cesarska odlikovanja. — Cesar je podelil tržaškemu namestniku princu Hohenlohe veliki Leopoldov red; naš prevzvišeni knez in nadškof dr. Frančišek Borgia Sedej, je imenovan cesarjevim tajnim svetnikom.

enako dunajski župan dr. Lueger; župan korminski baron Locatelli je dobil komendatorski križ red a Franca Josipa zvezdo; baron Bianchi v Rubijah je dobil red železne krone tretje vrste; Franc Jožefov križ so dobili okr. glavar Edmund vitez Fabiani v Trstu, primarij bolnišnice usmiljenih bratov v Gorici dr. Fratrik in veleč. g. J. Peter nel, častni kanonik in dekan v Kobaridu. Odlikovanih je bilo še mnogo drugih oseb z visokimi redi.

Zastopniki avstrijskih dežel so se včeraj poklonili cesarju. Cesar je nagovoril deželne glavarje posamezno. Deželni podglavar goriški dr. Gregorčič, ki je nadomestoval bolnega deželnega dr. Pajer-ja je imel na cesarja nagovor, v katerem je povdarjal zvestobo prabivalcev naše dežele do Habsburške hiše ter voščil cesarju v imenu prebivalcev goriško-gradišanske dežele, da bi ga Bog ohranil še dolgo časa na prestolu avstrijske monarhije. —

Cesar se je zahvalil za častitke in rekel, da mu je znana udanost našega prebivalstva do prestola, kakor tudi ljubezen katero gnoj naše prebivalstvo do svoje domovine. Na to so mu bili predstavljeni deželni odborniki in sicer: prof. Borbuč, dr. Marani in dr. Verze gnassi in namestnik Anton Klandič, katere je cesar posamezno nagovoril.

Kaj je s paralelko pri slov. pravnicah za gimnazijo? Za to šolo se je bilo oglasilo letos v začetku šolskega leta nad 80 otrok, a vsprejetih sme biti samo 40. Gospod vodja je radi tega zahteval, naj se nemudoma otvori še eden razred. OI tedaj sta pretekla že dva meseca in pol, a rešitve še vedno ni. Ko se gre za slovenske otroke, šolske oblasti nimajo časa počati se s takimi lapalijami. Stvar je seveda drugačna, ko se gre za ono peščico Nemcev, ki so s trebuchom za hruhom privandrali v našo lepo deželo: letos je jesezidal Schulverein poslopje za nemško ljudsko šolo, a letos je že sprejela vlada to šolo v svojo oskrbo. Človek skoraj ne more verjeti, da je ta vest resnična.

— Porotne obravnave. V četrtek se je vrnila pri tuk. porotnem sodišču kazenska obravnava proti Avgustu Semoliču iz Brestovice. Tožen je bil zaradi puskulenega umora in ropa. Kakor smo svojedčasno poročali je Avgust Semolič dne 27. januarja t. l. pri selu Sabliči blizu Jamelj na vozu napadel mlinarja Petra Furlana, na katerega je dvakrat vstrelil iz revolverja ter ga težko ranil. Semolič je streljal na Furlana iz namena, da bi ga umoril in oropal, kajti videl je pri njem v Plesovi gostilni v Davinu, kjer je Farlan kupoval smodke več denara, katerega je dobil za moko, katero je dvakrat na teden vozil iz mlina v Davin, Sseljan in Nabrežino. Ker se ni Semoliču posredilo Farlana umoriti in se mu je ta postavil v bran, je Semolič zbežal in so ga že čez par dni prijeli v Vidmu ter kasneje izročili našim sodiščem. Porotniki so Semoliča spoznali za krivega in sodišče obsodilo ga je na 5 let ječe. Opomniti je, da je Semolič živel več let v Trstu ter bil tam čevljarški pomočnik in se torej tam pokvaril.

V petek se je vrnila kazenska obravnava proti 48-letnemu Francetu Draschlerju, trgovskemu pomočniku iz Ljubljane, a stanujoč v Gorici. Državno pravdnštvo ga je tožilo zaradi ponarejanja denara, pa zaradi tatvine. Draschler je bil nekaj časa v službi pri g. Rovanu in potem pri tržki Konjedič & Zajec. Odslovljen je bil iz službe baje zaradi tega ker je preveč pil. Iz obtožnice posnemamo, da je Draschler nekega dne kupil papirja in smodk v tržki T. Leban, nahajajoči nasproti ljudskega vrta. Plačati je hotel toz jednim goldinarjem, katerega je Leban spoznala za ponarejenega. Drugič

je hotel Draschler plačati osminko žgaanj pri nekem Cappelli zopet s ponarejenim goldinarjem. To je dalo poroč, da se je izvršila pri Draschlerju hišna preiskava. Našli so na stranišču štiri modele za ponarejanje 5 kronskih komadov in sicer dva za ogerske in dva za avstrijske. Istotako so našli tam eden model za ponarejanje goldinarjev ter več raznih priprav za ponarejanje denara. Ravnatoko so našli pri njem tudi več železja, v vrednosti kakih 60 K, o kateremu je trdil g. Zajec, da je njegova lastnina. Draschler pa je tajil, da bi bil ponarejal denar ter je rekel, da je najdene modele kupil kot staro železo. Istotako je trdil, da je pri njem najdeno železje njegova last. Porotniki so Draschlerja oprostili.

Mesne novice.

Shod »Slov. kat. delavskega društva« bo prihodnjo nedeljo dne 6. t. m. in ne dne 13. t. m., kakor je bilo prvotno določeno. Shod se bo vršil pri Gorjancu na Kornju ob 3½ pop. To bo slavnostno zborovanje v proslavo cesarjevega jubileja. Ob enem bo tudi predavanje o načrtu nove postave glede zavarovanja za bolezen, onemoglost in starost. Društvo bo ta dan slovesno izročilo svojemu blagajniku križec, ki mu ga je sv. Oče podelil v odlikovanje: Pro ecclesia el Pontefice. Vabimo na obilno udeležbo.

Shod ženskega delavskega društva „Skalnica“ se je vršil v nedeljo v prostorih „S. K. S. Z.“ ob obilni udeležbi. Pred vsem je bilo slavnostno zborovanje v proslavo 60-letnice cesarjeve s primer nim govorom. Društvo je odposlalo kabinetni pisarni Njega Veličanstva na Dunaju brzojavko: „Društvo slovenskih delavk „Skalnica“ poklada pred prestol Njega Veličanstva ob šestdesetletnici iskrene čestitke in izraža ljubezen, neomejeno zvestobo in hvaležnost za vsa dela in postave v prid delavskemu ljudstvu“. OIbor. Po slavnostnem zborovanju je duhovni voditelj dr. A. Pavlica obširno razlagal načrt nove postave o zavarovanju za bolezen, onemoglost in starost. Ob koncu je dajal pojasnila na razna vprašanja. Nato je predsednica gospica Gabrijela Abram zaključila zborovanje.

m Slavnosti o priliki cesarjevega jubileja. — Danes zvečer ob 8. uri priredi vojaška godba mirozov po mestu. Obhodila bo navadne ulice ter se poda do topničarske vojašnice. V tem času se bodo na gradu spuščali umetni ognji. Razsvetljava po mestu se začne ob 7½ uri zvečer.

V sredo 2. dec. ob 7. uri zjutraj priredi vojaška godba budnico po mestu. Na gradu se bo oddalo 24 strelav s topovi.

Ob 9. uri bo slovesna sv. maša, katero bo daroval prevz. knezonadškof. Sv. maše se udeležo vse oblasti.

Ob 10½ bo vojaška maša na Rojicah, katere se udeležijo cela goriška garnizija, veterani in drugi. Streljalo se bo s topovi.

Popoldne ob 2. po slavnostni banket v hotelu „Sulbaha“, katerega se udeležo višji uradniki, zastopniki, dostojanstveniki, vojaški prodstojniki itd.

m Jubilejna slavnost v centralnem semenišču. — Ta slavnost se je vršila v nedeljo ob lepi udeležbi čč. duhovščine in drugega odličnega občinstva. Lepo je igral domači orkester. — Tudi pevske točke so bile lepo izredene. „Bis“ - klicev ni manjkalo. Slovenski slavnostni govor je imel č. g. Reme c, ki je krasno govoril.

Jubilejna veteranska slavnost se je vršila, kakor naznanjeno, v nedeljo popoldne v slavnostni dvorani Pija X. v ulici Municipio, katere se je udeležilo mnogo gospode in goriške aristokracije ter tukajšnji častniški zbor z brigadirjem Seibtom. Dvorana je bila slavnostno dekorirana. Ko je polnoštevilna vojaška godba zaigrala par komadov, je društveni predsednik Jacobi govoril slavnostni govor, v katerem je slavil našega cesarja kot uzor vladarja, očeta svojih narodov, trpina, ki je prebil nešteto britkih ur. Prvikrat je naš cesar obiskal Gorico dne 18. maja 1850, drugikrat 8., 9. in 10. maja 1857, tretjikrat s cesarico Elizabeto 31. marca 1862, četrtnkrat dne 4. aprila 1875, petikrat 17., 18. in 19. septembra 1882 in šestikrat 27., 28. in 29. septembra 1900. Na koncu govora so zaklicali slava Nj. Vel. cesarju. — Društvo rdečega križa je 12 voščakov, ki so se borili pod Radetzkyem obdarilo s hranilno knjižico s precejšnjim zneskom. Brigadir Seibt se je zahvalil društvenemu predsedniku za lepo slavnost, nakar je slavnost končala.

Na Sejm sv. Andreja, ki se je vršil včeraj ob krasnem vremenu, je privabil v mesto izredno mnogo ljudstva, ki je prišlo v mesto večinoma se zabaviti. Posebno na Travniku je bila gneča, kjer so razni kramarji prodajali svojo robo. Da je bilo pri „komedijah“ mnogo ljudstva, tega tudi ni treba posebej omenjati. Gostilne so bile natlačene ljudstva, v nekaterih ni bilo mogoče dobiti prostora. Živine je bilo mnogo prignane na trg, ki je imela srednjo ceno. — Laški „botegarji“ so govorili včeraj vsi slovensko; kakor pristai Slovenci so se obnašali. „Fora i scavi“ se ni slišalo včeraj: pač pa „pejtega notar gospodinja!“ Danes štejejo laški trgovci, koliko so jim „scavi“ znosili.

Na Demonstracije so bili v nedeljo zvečer v Gorici. Kakih 200 oseb se je podilo po ulicah ter kričalo med drugim tudi „abbasso il governo“ itd. — Druge nesreče ni bilo.

Iz goriške okolice.

Vabilo k veselici, katero priredi „Katoliško slovensko izobraževalno društvo“ v Grgarju v proslavo jubilejev Njegove Svetosti papeža Pija X. in Njegovega Veličanstva Franca Jožefa I dne 6. decembra 1908 v prostorih g. Andreja Miljavca ob 4. urah popoldne s sledečim vspešnim govorom: 1. Slavnostni govor. 2. Fr. Ser. Vilhar: „Slovenec i Hrvat“, moški zbor. 3. S. Gregorčič: „Dražba“, deklamacija. 4. „Pred sodnikom“, šaljiv prizor. 5. Grum: „Venec slovenskih narodnih pesmi“, moški zbor. 6. „Stotnik in njegov sluga Štipko“, šaljiv prizor. 7. Janez Lahmar: „Bratje v kolo se vstopimo!“, moški zbor. 8. Langhaus: „Krčmar pod zvitem rogu“, burka v enem dejanju. Vstopnina 40 v, sedež I. vrste 1 K, II. vrste 80 v.

K obilni udeležbi vabi — odbor.

Blamaža. — V Št. Andrežu se je vršil v nedeljo ustanovni občni zbor Slov. kat. izobraž. društva „Naš Dom“. Liberalci so hoteli to priliko uporabiti in napasti naše pristaše. Uže v soboto so v „Soči“ žugali in šuntali ljudstvo na to. A izpodletelo jim je. Surovine so mislile, da se bodo naši ustrašili. „Sočinega“ in Alojzija Brajnikovega žuganja. To vemo, da za zavraten napad so sposobni, tudi za kako koštrnado napraviti niso zadnji. Ko so naši zborovali v prostorih g. Paškulina, priderejo socialisti z liberalcem Lojzatom na čelu v zborovalno dvorano, kjer so začeli tuliti in žvižgati. S tem so hoteli zborovanje preprečiti. Ali šlo ni, kakor so oni hoteli. Naši so vrata zaprli in mirno zborovali dalje. Rdeči junaki z „znanim ljudskim govornikom“ Lojzatom so pa pred dvorano

razesajali, tulili in vpili kot zbesneli. Žgalo jih je, da niso shoda razgnali. Ko niso mogli drugega doseči, so čakali konec zborovanja. Sedaj so pokazali spet svojo divjo svobodo in napredek. Začeli so brizgati. Ali to brizganje je bil izraz njih jeze in sovražstva, ker niso na zborovanju dosegli svojega namena. Čestitamo „Soči“, da ima za svojega generala takega kričača in tako na debelo otesanega pristaša, kot je Lojze. Potem pravijo, da so svobodni. Pustite drugim svobodo, katero sami uživaste. Ako ne privoščite drugim svobodo, potem niste svobodomiseln, ampak sužnji svojih strasti, ki vas ne pripeljejo do kraja blagostanja, ampak do roba duševnega in telesnega propada. Ravno v Št. Andrežu imajo mnogo vzgledov, kam pripelje človeka ona svoboda, katero oznanjajo naši liberalni kolovodje. V propart, v pijančevanje, v razne strasti, v družinske prepire, pretepe in upore, proti takim ciljem korakajo prosvitljeni „svobodomiselnici“.

g Veselica društva „Branik“ v Podgori, ki se je vršila minolo nedeljo, je izpadla dobro. Velika žaloigra „Kapelica na gori“ je privabila skoraj polno dvorano občinstva. Igralci in igralko so častno izvršili nelahke naloge. Igra je teška in čudili smo se, da so se Podgorci drznili stopiti s tako igro pred občinstvo. Igralci so bili aklamirani s frenetičnim ploskanjem. Mešan zbor je pel dobro. Enako tudi góna deklamovalka je deklamovala lepo. — Veselica je bila prirejena v spomin jubileja cesarjevega, kakor je g. Justin v svojem nagovoru povdarjal ter slavil vladarja kot vzor moža, ki želi svojim narodom najboljše.

g Smrtna kosa. — Danes ob 4. uri zjutraj je v Kronbergu umrl g. Ivan Polenčič v 24. letu svoje dobe. Pogreb bo jutri pop. ob 4. uri. Mir njegovi duši!

Iz cerkljanskega okraja.

c Iz Šebrelj. — V nedeljo dne 29. nov. t. t. imela je „Kmečka zveza“ za Cerkljansko javen shod v Šebreljah. Shodu je predsedoval Šebreljski župan Ant. Rajec, kateri je otvoril shod in dal besedo g. dež. poslancu in županu Cerkljanskemu Ant. Kosmaču. Ta je obrazložil postopanje poslancev S. L. S. pri zadnjem zasedanju deželne zveze in podal kot načelnik cestnega odbora poročilo o stavljenih prošnjah na deželni zbor za zgradbo mnogih cest na cerkljanskem, koje pa so za sedaj ostale nerešene.

Obrazložil je tudi pomen novoustanovljene živinorejske zadruge v Cerknem, kojemu poročila so udeleženci z ujem sledili.

Gosp. kaplan Kos poročal je o delovanju deželne zveze v zadnjih 6 letih, koji je osnoval deželno hipotečno banko, vatanovil deželno zavarovalnico za živino, prevzel užitnino v svojo rezižo itd. Gosp. župni uprav. Ivančič pojasnoval je pomen strank; naj si ima stranka kakoršnokoli ime, mogoče je le dvoje, ali je katoliška ali liberalna; na to je predlagal, naj se izreče zaupnica gosp. Kosmaču, kar se je z odebavanjem sprejelo. Na to je bil dobroobiskovan in čez 1½ ure trajajoči shod zaključen.

c Obrtno dibanje v Cerknem. Naš cerkljanski Raštelj, t. j. trgovsko središče, ki sega od Hajdra in Štruklja pa do Firbarja na trgu, prav tista skupina lepših hiš, ki ob slavnosti dne 4. okt. razun ene hiše ni bila razsvetila nobene zastave in ni bila razsvetila nobenega okna, je dobila novo trgovino z mešanim blagom. Trgovino je otvoril g. Gabriel Bevk v hiši svojega očeta, ki je bila dne 4. okt. razsvetljena in je bila tudi izobesila zastave. Napredek pozdravljamo in novo trgovino sl. občinstvu priporočamo.

c Smrtna kosa. Umrl je dne 26. t. m. g. Matija Knava, oče veleč. g. dr. Knava, dekana v Cerknem. — Naše iskreno sožalje g. dekani in velespošt. rodbini.

Iz kobariškega okraja.

kd Učitelj — tožitelj. Znani učitelj Semolič, mož dobro znan na Tolminskem, je bil prišel v Drežnici popolnoma ob vso veljavo; zato so ga „transportirali“ proč. On se je pa branil na vse kriplje. Grozil je s tožbo kr. šola, svetu, g. župana in drugim osebam. Pa, ko je prišel njegov čas, je le šel ter za odhodnico vložil kar dve prav nelogični tožbi. Obravnava se je vlekla dolga časa in sedaj je prišla razsodba, da učitelj Semolič je padel. S tem je dobil dolgi nos, drugi pa zadoščenje. Šlo se je za razae nazore, ki jih je učitelj razširjal med otroci v šoli. Tajil na obravnavi je vse in se zvijsal, a učenci so mu dokazali resnico. Ali je to odgojitelj naše dece? Ali smemo takemu učitelju zaupati naše najdražje, našo nedolžnost, naše otroke?

Iz komenskega okraja.

Iz Temnice. — Župana novega nimamo še. Rekurz nasprotnikov ni še rešen. Našemu županu, kraškemu magnatu Stepančiču bje enajsta ura. Mož ve, da nam županil ne bo. Čas bi že bil, da bi cmoknil z županskega stolca, na katerega ne spada več. Za časa njegovega županovanja nam nima kaj pokazati. Praznih rok stoji pred nami. On in njegovi podžupani so delali vse kaj drugega, kakor gledali za dobrobit občinarjev.

V zadnjem času so hoteli ustreliti spet nekega kozla v starešinstveni seji. Znani podžupan iz Novolov je rekel, da Renčani mečejo denar v gmajno ter škoda za denar, katerega se zabije za novo cesto iz Renč do Temnice. — Taki so torej naši občinski zastopniki. Niti spodobne ceste nam ne privoščijo. In taki možje naj bi bili če nadalje voditelji našega županstva? Nikoli! To se ne sme zgoditi! Proč s takimi možmi, ki se tako sramotno izražajo o tako koristni in potrebni napravi, kot je cesta Renče-Temnica. — Hoteli so, naj se popravi cesta iz Kostanjevice v Lipo, nova cesta Renče-Temnica jim ni tako važna. Behci, vsak otrok ve, da tak nasvet v sedanjih razmerah ni pameten. Ševeda, vse ceste bi bilo dobro, da bi se popravile; a vam ni za to, vam je le za to, da bi se cesta Renče-Temnica ne gradila. Taki možje ne spadajo več na krmilo naše občine.

Še nekaj! Spominjamo se dobro letošnjih vojaških vaj. Vojaki so napravili po polju mnogo škode. Komisija je škodo cenila. Novolovski podžupan je imel pri tem veliko besedo. Posestniki smo si tega podžupana dobro zapomnili, kaj je on o tej priliki počel. Ne rečemo drugega kakor to, da mnogi posestniki niso dobili nikake podpore ali pa male, čeravno so imeli na polju mnogo škode, nasprotno drugim se je škoda cenila nad mero. Tako se je delila pravica.

Novoizvoljeni možje starešini, dobro si zapomnite te Vaše „prijatelje“, ki Vas poznajo le za časa volitev, drugače Vas ne poznajo. Pozor pri volitvi župana!

Domačin.

km Kobjeglava. — V naši občini se bode primerno praznovala 60. letnica Njih. Veličanstva in 50. letnica mašništva sv. Očeta s tem, da se dne 8. grudna slovesno blagoslovi novo znamenje na cesti in podoba lurske M. B. Vaško znamenje je izdelal v prekrasnem slogu (romanskem) g. klesar Lavrenčič iz kraškega belega kamena. Stroške za ta spomenik in za soho M. B. je pokril naš domači dobrotnik Fran Ostranška,

trgovec v Kobjeglavi. Vse skupaj stane (kakor pravijo) nad 2000 K. V družbi s svojim bratom Antonom nam je sezidal iz svojega novo svetišče (koro) in zakristijo.

Dne 8. decembra ob 2. popoldne se blagoslovi kip M. B. na domu dobrotnika, se prenese v sprevedu v cerkev, kjer se odpojo litanije in potem na pripravljeno mesto. Že naprej vskliknemo: Hvala za velikodušni dar dobrotniku! Zahvala pa je nova prošnja. Upamo od tega dobrotnika še kak dar v teku časa za oplešavo cerkve in sploh za čast Božjo. Ta dan pričakujemo obilne udeležbe. Tudi za fotografični posnetek posameznih skupin bode preskrbljeno.

Iz sežanskega kraja.

Tomaj. — Darovi za jubilejno gospodinjsko šolo šolskih sester „Elizabetišče“ v Tomaju: Nj. c. kr. visokost nadvojvodinja Marija Jožefa 50 K; blagorodni gospod Miha Zega, deželni poslanec v Kanalu 30 K; preč. gg: Matija Sila, častni kanonik in dekan v Tomaju 20 K; Henrik Šonc, vodja semenišča v Trstu 20 K; Ivan Koruza, župnik v Klani 15 K; monsignor Josip Kragelj, č. kanonik v Tolminu 10 K; Karol Čigon, vikar v Vojsčici 10 K; Ivan Tiringier, kaplan v Tomaju 10 K; Filip Abram, vikar v Pliskovici 5 K; Vinko Tomagnin, kurat v Gorici 5 K; Josip Grašic, župnik v Beramu 5 K; Anton Notar, ekspozit v Štorjah 5 K; Anton Kocijančič, župnik v Mirni (Kranj.) 5 K; Matej Rebolj, župnik v Truški 5 K; Ivan Kovačič, župnik v Podmelcu 5 K; Josip Krančič, župnik v Repentabru 5 K; Janez Sedej, vikar v Levpi 5 K; Krist. Tomsič, kaplan v Tolminu 5 K; Ivan Kosi, župnik v Ročinu 5 K; Julij Warto, župnik v Bazovici 4 K; Štefan Jenko, župnik v Podgradu 4 K; Anton Berlot, dekan v Kanalu 4 K; Miklavž Kocijančič, župnik v Ročah 4 K; Josip Knava, kurat v Koprivi 4 K; Valentin Kragelj, župnik v Podbrdu 3 K; Izidor Božič, vikar v Kamnu 3 K; Josip Omers, župnik v Sežani 3 K; I. Sedej, kaplan v Podmelcu 2 K; Valentin Pirc, vikar v Oblokah 2 K; Josip Fabjan, župnik pri Sv. Luciji 2 K; Fran Črv, vikar v Grahovem 2 K in g. Peter Rože, posestnik v Tomaju 3 K. —

Bog plati vsem imenovanim in neimenovanim blagodušnim dobronikom, kakor tudi onim, ki so ob času pobire našim sestram pobiralkam darovali kakoršnikoli znesek.

Ker so stroški v zavodu zelo veliki, nikakor ne zadostuje mesečina gojenk za pokritje vseh stroškov. Radi tega smo prisiljene zopet trkati na blaga srca naših dobronikov s prošnjo, da se še nadalje spominjajo „Elizabetišča“.

Drobline.

Detomorilka oproščena. — V Trstu je porotno sodišče oprostilo 23-letno Viginijo Danelutti iz Červinjana, ki je bila obtožena detomora, ker je 26. maja v luteranski cerkvi pustila novorojenčka, ki je potem umrl v bolnišnici. Porotniki so se izrekli, da je ta čin naradila v duševni zmedenosti.

V Kožbani je nastal požar v hiši Terezije Gradin. Požar k sreči ni napravil velike škode, ker je 15 letne hči zapazila ogenj, ko ga je bilo mogoče še pogasiti.

Nadškof dr. Stadler tajni svetnik. — Cesar je imenoval voditelja deputacije bosenskih katolikov, nadškofa dr. Stadlerja tajnim svetnikom.

„Il Lavoratore“ — list tržaških socialnih demokratov baje preneha v kratkem izhajati. Slabe finance in slabo gospodarstvo.

Cerkvena mizarska dela
v rimskem in gotiškem slogu
izdeluje

A. Černigoj-Gorica.

Svoji k svojim!

ŠTEFAN NOSIĆ

naslednik Antona Pucelja

uljudno naznanja slav. občinstvu, da je
prevzel od g. Pucelja znano

edino slovensko brivnico
v Gorici, na Travniku.

Zagotavlja postrežbo v popolno zado-
voljnost, se priporoča za obilen obisk.
Sprejema vsa v to stroko spadajoča dela
kakor: maskiranje, vlasulje, brade itd.
Kupuje zmedene lase po najvišji ceni.

Svoji k svojim!

Otvoritev
nove mesnice
v Gorici

ulica Sv. IVANA št. 3

Slavnemu občinstvu in po-
sebnemu goriškemu gg. gostilničarjem
ter p. n. zavodom naznanjam, da
sem otvoril s 1. septembrom t. l.
lastno mesnico v Gorici v sre-
dini mesta

ulica Sv. Ivana št. 3.

Zagotavljam točno in dobro
postrežbo ter se priporočam za
obilen obisk udani

Adolf Urbančič
mesar.

Kinematograf v dvorani „CENTRAL“

Veliki električni

BIOSKOP

Internacionalno gledališče, živčih, govorečih, po-
jočih in igrajočih podob. Umetniško in tehnično
vodstvo: Arhitekt A. Tscherné.

Predstave ob delavnikih 2 veliki
predstavi 1/27, in 8. uri zvečer. Ob ne-
deljah in praznikih ob 1/4, 5, 1/7. in
8. uri. Ob sredah in sobotah ob 5. uri
predstava s posebnim programom za
otroke in dijake, kjer plača vsak otrok
le 20 vin. — Vsaka predstava traja čez
1 uro.

Prodajalna Katoliškega tisk. društva

v Trstu

pri veliki pošti — ulica delle Poste št. 9.

se priporoča za nakup

raznih molitvenikov, kipov, križev,
rožnih vencev, podob malih in ve-
likih, svetinj, cerkvene obleke, vo-
ščenih sveč, pisarniških potrebščin,
i. t. d. i. t. d. i. t. d.

Za časa sv. misijona lepe misijonske
podobice z slovenskim besedilom.
Ob 50-letnici mašništva sv. Očeta:
podobe Pija x. na platno z lepim
okvirjem.

Zaloga tiskovin za častite župne urade.

Za obilo naročil in obiska od č.
gg. duhovnikov kakor p. n. občinstva
se priporoča z velespoštovanjem

„Katol. tisk. društvo“
TRST.

I. ZORNIK

Gorica — Gorica
sedaj Gosposka ulica 11.

priporoča najtopleje svojo največjo
zalogo vsakovrstnega blaga kakor:

Perilo za gospode, jäger pe-
rilo, ovratnice, rokavice, nogavice
dežnike, okraske za obleke, pa-
sove, predpasnike, moderce, ve-
zenja čipke, fina mila i. t. d. vol-
nene šerpe in rute, — najlepša
zaloga vsakovrstne kožuhovine
ovratnike po nedosežno nizkih
cenah. Voščeno platno za mize
v veliki izberi

Anton Kuštrin,

trgovec v Gorici

Gosposka ulica št. 25

priporoča čistiti duhovščini in slav-
nemu občinstvu v mestu in na deželi
svojo trgovino jedilnega blaga n. pr.
kavo Santos, Sandomingo, Java, Cej-
lon. Portoriko itd. Olje: Lucca, St.
Angelo, Korfu, istrsko in dalmatin-
sko. Petrolej v zaboju. Sladkor razne
vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več
vrst riža. Miljsveče prve in druge
vrste, namreč ob 1/2, kila in od enega
funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič
& Valenčič. Žveplenke družbe sv.
Cirila in Metoda. Moka iz Majdiče-
vega mlina iz Kranja in iz Joch-
mann-ovega v Ajdovščini. Vse blago
prve vrste.

Loterijske številke.

28. novembra

Dunaj
Gradec 31 47 26 55 73

Peter Cotič,

čevlarski mojster, Gorica,

Gosposka ulica 1

Raštelj 32.

Zaloga vsakovrstnih čevljev za odrasle in
otroke. Naročila z dežele se po pošti raz-
pošiljajo. Cene zmerne.

Novodošlo blago
za nastopno sezono

se vdobi po zmernih cenah
v delavnici in trgovini z
gotovimi oblekami

Anton Krušič

krojaški mojster in trgovec
v Gorici

Tekališče Josipa Verdi št. 33

in v podružni delavnici

na Tržaški cesti

v lastni hiši

(v bližini g. Černigoja).

Opozarja se gg. odjemalce, veleč. du-
hovščino in slav. občinstvo v mestu in
na deželi, da je došla ravnokar velika
množica raznovrstnega blaga iz avstrij-
skih in angleških tovarn najrazličnejših
kakovosti za vsaki stan.

Naznanilo.

„Centralna posojilnica registrovana zadruga z
omejeno zavezo“ v Gorici naznanja, da bode obre-
stovala pričenši s 1. januarjem 1909 hranilne vloge po
4 1/2% (štiri in pol od sto)

Posojila se bodejo dajala članom:

- a) na vknjižbo po 5 1/4% (pet in en četrt od sto);
- b) „menico oziroma poroštvo po 6% (šest od sto.)

Posojila na mesečna odplačevanja ostanejo ne-
spremenjena tako, da se plačuje od vsacih 100 kron
2 kroni na mesec.

GORICA, 4. novembra 1908.

ODBOR.

Prijateljem in znancem, globokovdan v sveto voljo Božjo, na-
znanjam, da je Bogu-Stvarniku dopalo k Sebi poklicati mojega pre-
dobrega očeta, kmeta

MATIJA KNAVS,

ki je dne 26. t. m. ob 1 nri zj., 65 let star, na svojem domu na
Hribu 41, župnije Loški-potok na Kranjskem, previden s sv. sakra-
menti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal. —

Predragega pokojnika priporočam v pobožno molitev!

V CERKNEM, 26. nov. 1908.

Dr. Fr. Knaus,
žk. dekan.

Najlepše fotografije

dobite

v lodlikovanem fotografskem ateljeju

ANTONA JERKIČA

Gorica

Trst

Gosposka ulica št. 7.

Via delle Poste št. 10.

Lekarna Cristofoletti v Gorici na Travniku.

Trskino (štekfižvo) jetrno olje.
Posebno sredstvo proti prsnim
boleznim in splošni telesni
slabosti.

Izvrna steklica tega olja na
ravnornem barve po K 140
bele barve K 2.

Trskino železnato jetrno olje.

Raba tega olja je posebnoma priporočljiva otrokom in dečkom, ki so nervozni in nežne narave.
Trskino jetrno olje se železnim jodecem.

S tem oljem se ozdravi v kratkem času z gotovostjo vse kostne bolezni, žlezni otoki,
golše, malokrvnost itd. itd.

Cena ene steklenice je 1 kiro 40 vinarjev.

OPOMBA. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegije, preišče se vedno v
mojem kem. laboratorju predno se napolni steklenice. Zato za-
morem jamčiti svojim č. odjemalcem glede čistote in stalne spo-
sobnosti za zdravljenje.

Cristofoletti jeva pijača iz kine in železa.

Najboljši pripomoček pri zdravljenju s trsknim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.